

دنوراني قاعدي تجويدي نوٽ

سيد احمد (نهيڻ)

Ketabton.com

دنوراني قاعدي تجويدي نوٽ

سيد احمد (نهيڻ)

1/10/

تجويدي نوٽ

Helmar

S-A-Z

1/10/13

دنوراني قاعدي تجويدي نوٲ

ترتيب كوونكي اوليكوونكي: سيد احمد (ذهين)
كال: ۲۰۲۱ ۱ ۱۳۹۹

دکتاب پيژندنه

دکتاب نوم	:	دنوراني قاعدي تجويدي نوبت
مرتب	:	سيداحمد(ذهين)
کمپوز	:	سيداحمد(ذهين)
تصحيح	:	سيداحمد(ذهين)
موبایل شميري	:	0784459425 / 0731317240
ایمیل ادرس	:	shaistasayedahmadzaheen@gmail.com
في سبوك	:	sayed ahmad zaheen

(ټول حقوق دليکوال سره محفوظ دي)

(ډالی دي وي ټولو هي وادوالوته)

(ددی کتاب هر ډول چاپ، کاپی او برقی نشر بغیر د مؤلف د اجازی څخه منع دی)

فهرست

دصفحې شمېره	عنوان
5	تجوید
5	اوله، اودوهمه کلیمه
5	دحروفو کښول
5	حروفې مقطعات
5	حرکت، تنوین
6	وقف
6	تاح مده وره
6	ولار حرکات
6	مداصلي يا حروف مده
6	مدلین يا حروف لین
6	مدواجب متصل، مدجائز منفصل
6\7	الف، همزه
7	ساکن
7	قلقله
7	درا قاعدي
7	ساکن، غنه
7\8	دنون ساکن او تنوین قاعدي
8	دمیم ساکن قاعدي

تجوید

تجوید: په لغت کې بڼه کارکولو ته وايي. او په اصطلاح کې موږ ته د حروفو حق رابښی. د تجوید د علم موضوع: حروف هجاء یا الفاظي قرآني د الفباء ۲۹ توري دي. د تجوید د علم غرض: د قرآن کریم د تلاوت کولو په وخت کې خپله ژبه دخطا څخه ساتل دي. د تجوید د علم ارکان: څلور دي (صفتونه، مخرجونه، ترکیبي قاعدې، او په خپله ژبه سره مهنت کول). د تجوید د علم حکم: فرض کفایي دی او عمل ورباندې فرض عین دی. د تجوید د علم فایده: په دنیا او آخرت کې د الله (ج) رضا ده.

اوله، اودهه کليمه

اوله کليمه طيبه: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ).
ترجمه: نسته لایق د عبادت بغير د الله (ج) څخه حضرت محمد (ص) د الله (ج) رسول دی
دوهه کليمه شهادت: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ).
ترجمه: زه شاهدي اداکوم د دې خبرې چې نسته لایق د عبادت بغير د الله (ج) څخه او زه شاهدي اداکوم چې په تحقيق سره حضرت محمد (ص) چې دی بنده د الله (ج) او رسول د الله (ج) دی.

د حروفو کشول

یادونه: هر حرف چې له درو تورو څخه جوړوي د درو الف اندازه کشیږي درې الفه شپږ حرکتی کيږي.
یادونه: هر حرف چې له دوو تورو څخه جوړوي د یو الف اندازه کشیږي یو الف دوه حرکتی کيږي. د دوه حرکتی اندازه چې خلاصی گوتی بندي کړي او یابندي گوتی خلاصی کړي.

حروفی مقطعات

حروفو مقطعات: هغه حروفو ته ویل کيږي چې جلا جلا یعنی قطع قطع ویل کيږي. یادونه: د حروفو مقطعاتو په معنا یوازې او یوازې الله (ج) او رسول (ص) پوهیږي او حروف مقطعات د څو رسو صورتونو په سر کې راغلي دي.

حرکت، تنوین

حرکت: یوزور، یوزپر، یوپې بڼ ته وايي.
تنوین: دوه زوره، دوه زپره، دوه پې بڼ ته وايي.

وقف

يادونه: په دوه زوره ډېرې وځي په الف بدلېږي.
يادونه: په دوه زېره، دوه پېښ، يوزور، يوزېر، او يو پېښ ډېرې وځي په ساکن کېږي.
ساکن: چې يو توري وړغندی ولري.

تاح مده وره

تاح مده وره: هغه کوچنی ها ته ويل کېږي چې په سر دوه ټکي ولري.
يادونه: په تاح مده وره ډېرې وځي په الف بدلېږي.

ولاړ حرکات

ولاړ حرکات: ولاړ زور، ولاړ زېر، ډېرې پېښ ته وايي.
يادونه: ولاړ حرکات ديو الف اندازه کشيږي يامد باندې کېږي.
يادونه: په ولاړو حرکاتو ډېرې وځي په ولاړو حرکاتو بدلېږي.

مد اصلي يا حروف مده

مد اصلي يا حروف مده: درې توري دي (واو، الف، يا).
واو: چې ساکن وي مخکې حرکت يې پېښ وي. (بوا).
الف: چې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (با).
يا: چې ساکن وي مخکې حرکت يې زېر وي. (بي).

مدلين يا حروف لين

حروف لين يا مدلين: دوه توري دي (واو، يا).
واو: چې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (دوا).
يا: چې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (دای).
يادونه: مدلين ځکه ورته وايي چې په نرمی سره ويل کېږي.

مدواجب متصل، مدجائز منفصل

مدواجب متصل: مدواجب متصل ددرو الف اندازه کشيږي، علامه يې (آ).
مدجائز منفصل: مدجائز منفصل ديو الف، دوه الف، درې الف په اندازه کشيږي.
خو بڼه خبره داده چې ددرو الف په اندازه يې کش کړو، علامه يې (آ).

الف، همزه

الف: هغه لکني ته وايي چې هيڅ حرکت او جټکه ونه لري (ا).

همزه: هغه لکني ته وایي چي حرکت او جٽکه ولري (آ).

ساکن

ساکن: چي یو توری وړغندی ولري. دورغندی وظیفه مخکي توری دځان سره جنگوي او یوځل ویل کیږي.

قلقله

قلقله: ساکنو حروفو ته حرکت ورکولو یا جٽکي ته وایي.

دقلقلی حروف: شپږ دي. (ق، ط، ب، ج، د).

یادونه: هر ه کله چي دغه شپږ حروف (ق، ط، ب، ج، د) ساکن وي نو هلته قلقله کیږي. جٽکه: لکه (أق، اِق، اُق) (أط، اِط، اُط).

درا قاعدی

درا قاعدی: دري دانې دي.

۱ قاعده: که چيري را زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کیږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کیږي.

۲ قاعده: که چيري را ساکنه وي نو بيا يې مخکي توري ته يې گورو، که چيري زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کیږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کیږي.

۳ قاعده: که چيري را اودهغه څخه مخکي توری ساکن وي نو بيا دريم توري ته گورو، که چيري زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کیږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کیږي.

مشدد، غنه

مشدد: چي یو توری شد ولري. شد دري غاشو په رقم دی. اود شد وظیفه مخکي توری دځان سره ټینگ جنگوي اودوهم ځل بيا ويل کیږي.

غنه: هر کله چي ميم او نون شد ولري هلته غنه کیږي.

دنون ساکن او تنوين قاعدی

دنون ساکن او تنوين قاعدی: څلور دي. (اظهار، ادغام، اخفاء، اقلاب).

اظهار: په لغت کي بنکاره کولو ته وایي، او په اصطلاح کي هر حرف دخپل مخرج څخه ایستل بي له غني ته اظهار وایي.

یادونه: داظهار ۶ حروف دي (ء، ه، ع، ح، غ، خ).

یادونه: هرکله چي دغه شپږ (ء، ه، ع، ح، غ، خ) حروف دنون ساکن او تنوين وروسته راشي نو هلته اظهار کیږي. (وَنَحْرٌ، اَنْعَمْتُ، رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ).

ادغام: په لغت کې کې داخلولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې يوځايوالي دی، دحرف ساکن دحرف متحرک سره داسې يوځايوالي چې متحرک حرف مشدد وگرځي. او ژبه يو وار ورباندې پورته شي.

يادونه: ادغام په دوه ډوله دی.

۱: سره دغني: هرکله چې دغه څلور (ی، م، ن، و) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام سره دغني کيږي. (مَنْ رَبِّهِمْ).

۲: بېله غني: هرکله چې دغه دوه (ل، ر) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام بېله غني کيږي. (مَنْ يَقُولُ).

اقلاب: په لغت کې اړولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې يو حرف بدلول په بل حرف باندې سره دغني.

يادونه: داقلاب يو حرف (ب) دی.

يادونه: هرکله چې دنون ساکن اوتنوين وروسته (ب) راشي نو هلته اقلاب کيږي. (مَنْ مَبْعُدِ).

اخفاء: په لغت کې پټولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې داظهار او ادغام مينځ کې يو حالت دي.

يادونه: داخفاء ۱۵ حروف دی. (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک).

يادونه: اخفاء هرکله چې دنون ساکن اوتنوين وروسته دغه (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک) حروف راشي هلته اخفاء کيږي.

دميم ساکن قاعدي

دميم ساکن قاعدي: درې دي. (ادغام متماثلين، اخفاء شفوي، اظهار شفوي).

ادغام متماثلين: هرکله چې دميم ساکن وروسته ميم راشي. هلته ادغام متماثلين کيږي. (لَهُمْ مَثَلًا)

اخفاء شفوي: هرکله چې دميم ساکن وروسته با راشي هلته اخفاء شفوي کيږي. (تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ).

اظهار شفوي: هرکله چې دميم ساکن وروسته (واو، فا) راشي هلته اظهار شفوي ياشداظهار کيږي. (لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ).

دنوراني قاعدي دتجويدې نوبت پای

ومن الله التوفيق

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**